

Spolupráce Mayo Clinic – FNUSA-ICRC je nežádoucí?

Martin Černohorský

I jen velmi mírně poučenému laikovi je mimo jakoukoli pochybnost jasné, jakou hodnotou je přístup k know-how světově proslulé Mayo Clinic. Tomuto privilegii se mohla Česká republika v mimořádně vysoké míře těšit. Jsou to jak pro experty domácí i zahraniční, tak pro řadového občana zcela nepochopitelně právě česká gesční místa, která možnost využití tohoto privilegia ve prospěch nejen českého zdravotnictví, ale i lékařské vědy vůbec svým chováním zhatila.

Vize zmíněného prospěchu pro vědu a pro Českou republiku zůstane zřejmě už jen fikcí. V tuto chvíli se zdá být na nápravu, i kdyby k ní byla vůle, už pozdě, a tak se asi naplní to horší ze závěrů M. Rychlíka, P. Duchoně a P. Pílera (AF-XLII: Z-5, Z-10, Z-12):

M. R.: Pro jistou část planety i nadále platí latinské rčení: „Fidem qui perdit, nihil potest ultra perdere.“ Kdo ztratí důvěru, více ztratit nemůže.

P. D.: Jsem přesvědčen, že šance na nápravu zde je. Ovšem jen za předpokladu otevřené komunikace. Je tedy nejvyšší čas k dialogu. Jedině tak se podaří minimalizovat škody v mezilidských vztazích i vztazích mezi institucemi. Jinak hrozí, že bohubylý cíl projektu zůstane nenaplněn, mnoho skvělé práce a velkých finančních prostředků přijde nazmar a jediné, co zůstane, bude ostuda. V sázce je opravdu mnoho.

P. P.: Pokud nebude možnost dále spolupracovat s Mayo Clinic, je vysoká pravděpodobnost vzniku komplikací v mezinárodních vztazích.

Oč jde, je se značnou podrobností patrné z materiálů XLII. Akademického fóra, přílohy k Záznamu Z-5 až Z-12. Výsledek jednání Výběrové komise (Search Committee) při řízení o pozici ředitele ICRC (ICRC Chair) vyvolal vlnu nespokojenosti a v důsledku neprofesionálního postupu gesčních míst různé povahy a kompetence (ředitel FNUSA, ministři školství a zdravotnictví, místopředsedkyně Rady pro výzkum, vývoj a inovace) k odstoupení většiny členů Dozorčí rady ICRC.

Klíčové rozhodnutí ředitele FNUSA je v souladu s názorem čtyř členů sedmičlenné Výběrové komise a v rozporu s názorem řádově vyššího počtu protestujících vysoce kvalifikovaných odborníků. Co odborně absolutně neobstojí, je to, že si ředitel osoboval právo rozhodnout, aniž předcházelo v takovém případě nezbytné přezkumné řízení. O to se mohl a v dané situaci měl postarat jak ministr školství, tak ministr zdravotnictví, a nestalo-li se tak, mělo být samozřejmostí, že zasáhne Rada pro výzkum, vývoj a inovace jako vrcholný odborný a poradní orgán. Protestujícími skupinami a jednotlivci byli jak ředitel nemocnice, tak oba ministři i místopředsedkyně RVVI plně srozumitelně osloveni, takže byli o povaze věci dobře informováni a bylo jim známo, že nezakročení bude mít za následek vážné narušení, resp. ukončení spolupráce Mayo–ICRC.

Nevyvolání přezkumného řízení je odborná chyba natolik elementární, že dopustit se jí z neznalosti je v odborně profesinálním prostředí těžko představitelné, o nemyslitelnosti toho v oblasti vědy nemluvě. Nemůže proto překvapit, objevuje-li se názor, že by bylo skutečnosti neodpovídajícím zjednodušením vidět celou záležitost jen jako personální problém sporu o nevhodnější obsazení pozice ICRC Chair. Objasnění by mohlo přinést kvalifikované mezinárodní přezkumné řízení, na jehož nezpochybnitelné odborné úrovni by však musel být na některé z kompetentních institucí vážný zájem. Škody, které vznikly tím, že mezi dosavadními aktéry se nikdo takový nenašel, jsou za daného stavu už jen těžko napravitelné, pokud vůbec.